

نقد غنای روانشناختی مجموعه داستان «تنور و داستان‌های دیگر» هوشنگ مرادی کرمانی

با تکیه بر انگاره متیو لیپمن

فرشاد اسکندری شرفی * farshad850@gmail.com

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

واژگان کلیدی

* فلسفه برای کودکان
(فبک)

* داستان

* غنای روانشناختی

* هوشنگ مرادی کرمانی

* مجموعه داستان «تنور و
داستان‌های دیگر»

چکیده

برنامه آموزشی فلسفه برای کودکان (فبک)، نیم قرن پیش به ابتکار متیو لیپمن آمریکایی پایه‌گذاری شد. این برنامه به مسأله تعلیم و تربیت نگاهی نو دارد و مهارت‌های ارزشمند تفکر همچون خلاقیت، کنجکاوی، انتقاد، استدلال، داوری و... را به کودکان می‌آموزد. در این برنامه مواد درسی داستان‌هایی است که در آن‌ها رویدادهای پیچیده و موقعیت‌های چالشی زندگی شبیه‌سازی شده تا مخاطب با تفکر در آن‌ها آمادگی برخورد منطقی با رویدادها و موقعیت‌های مشابه در زندگی واقعی را پیدا کند. چنین داستان‌هایی متفاوت با داستان‌های معمولی و از غنای ادبی، فلسفی و روانشناختی برخوردار است. این جستار که با روش توصیفی-تحلیلی و بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای صورت گرفته، غنای روانشناختی مجموعه داستان «تنور و داستان‌های دیگر» هوشنگ مرادی کرمانی را بررسی کرده‌است. بر این اساس هر داستان در دو ساحت زبان نگارش و درک واژگانی کودک و نوجوان و تناسب مفاهیم با درک و دریافت کودک و نوجوان، بررسی شده‌است. دستاورد پژوهش نشان می‌دهد که در هر دو ساحت، از مجموع ۱۵ داستان، ۱۲ داستان مطلوب و ۳ داستان تا حدی مطلوب است. بنابراین غنای روانشناختی داستان‌ها بالاست و با بازنویسی و اصلاح ضعف‌هایی که در آن‌ها وجود دارد، داستان‌ها از این منظر، مناسب استفاده در برنامه فلسفه برای کودکان خواهند شد.